

BUDAFOK

és VIDÉKE

ALBERTFALVA, BUDAÖRS, BUDATÉTÉNY, NAGYTÉTÉNY, TÖRÖKBÁLINT POLITIKAI HIRADÓJA.

Megjelenik minden szombaton.
Egyszeri áráért egész évre 100.000 kor. Egyes szám ára 2000 kor.

Felelős szerkesztő:
Dr. DONSZKY ÁRPÁD

Szerkesztőség: Budafok, Kossuth Lajos-utca 70. T. Budafok 73.
Kiadóhivatal: Budafok, Kossuth Lajos-utca 21. T. Budafok 77.

A hetedik parancsolat.

Nekem mindig imponált az a villámlás és mennydörgés, amellyel az Isten a tizparancsolatot a sinai hegy ormán kihirdette.

Valljuk be: bizony elég nyers, vad, nehézkes, ormótlan, csökönyös massa ez a mi emberfajtánk, akibe az Uristen is csak úgy bir formát, rendet, lelket teremteni, ha sodorint egyet a villámstorával és olyan hangokat hallat, hogy a hegyek is szivdobogást kapnak tőle.

A nyers, vad, nehézkes, ormótlan, csökönyös tömeg ilyenkor észbe kap. Titkos sejtelem szállja meg a lelkét, hogy valami felsőbbrendűsége van hivatva. Homályos derengése ez az embertudatnak.

Roppant fontos ez az öntudatderengés a tömegember életében, mert itt válik el a tüdő a májtól — akarom mondani: az ember az állattól. „Und bekennt sich zu dem Geschlecht, das aus dem Dunkel in's Helle strebt.“ (Goethe)

Ha ez a bevezetés kevésbé sikerült, mert igen magas c-ből és moll-ban van kezdve, hát átteszem én iziben alacsonyabb hangra

és megmondom durr-ban, hogy az istennyilat és a mennydörgés hangját épen most nem ártana kölcsönkérni Budafokra, mert épen eme napokban a a kisebb-nagyobb tolvajlásoknak olyan sorozata ment végbe Budafokon, mintha a sinai hegyen kihirdetett parancsoknak hetediké itt már végleg feledésbe ment volna.

Önök persze most csak a nagyobb tolvajlásokra gondolkodnak, melyek éjjel, záruk feltörésével, ablakokon keresztül mentek végbe és szívesen bólogatnak a fejükkel: Igaz! Le kellene fülelni ezeket a gazembereket. De én ezeket a gazembereket a jelen cikk betűkerítésén túl futni engedem. Ezeket fülelje le a m. kir. rendőrség, ha tudja.

Engedjék meg, hogy figyelmet ezuttal a HÉV tolvajaira irányítsam, bár ezeket is csak szimptomákként óhajtom kezelni, mint csuf pörsenéseket, vagy ronda ragyát, amelyek Budafok tisztos arcukat éléktelenítik.

A HÉV tolvajai nem törnek zárat. (Zárat a HÉV különben is csak a II. és III. osztályok között alkalmaz. De azon aztán tolvaj ki nem foghat, mert az

aztán „zár“ — a szónak legszigorubb értelmében. Szigorban és zárban a HÉV felülmulhatatlan.) A HÉV tolvajai egyetlen egy gesztussal lopnak. Fölnyulnak a polcra és leemelik csendben azt, amit más tett oda.

Ime az esetek.

Pólyás csecsemőjét karján tartva beül a villamosba a köztisztviselő mama. Kis fekete bőrtáskában van a baba minden rekvizituma, egy kis ozsonna a mamának, stb. Apró, de drága holmi. (Köztisztviselő mamának ma még a pelenka is drága.) A táskát fölteszi a polcra. A baba igen szép. A többi mama rögtön szóba elegyedik a babás mamával és csevegnek boldogan a babáról. De jön a leszállás. A babás mama leszáll.

Jesszus, a táska! — sikolt ijedten. Am a táska nem volt már a polcon. A HÉV alkalmazottai savanyu arccal, lefokozott kilátással ígérték, hogy „utána néznek“ a dolognak. (No, különben mit is tehetnének.) A táska mai napig nincs meg. A szegény csecsemős anyának majd a szive szakadt meg a kis táska után.

Micsoda aljasság kell ehhez: babák kelengyét — elorozni!

Más: Kishivatalnok apa jön haza Pestről. Papirzacskóban szorongat valami gyümölcsféle dolgot. Boldogan mondja utitársának, hogy a kicsi leányai hogyan várják őt, hogy fogja őket evvel a papirzacskós valamivel megörvendeztetni. Lesz majd öröm Izraelben! Elővesz egy ujságot. Nehéz úgy olvasni, ha az ember keze le van foglalva, fölteszi hát a feje fölé a polcra. Itt a leszállás — Tóth József-utca — hát a papirzacskó? Annak lába kelt a polcra. Elvitte más.

— Inkább elviseltem volna akkora pofont, hogy az eget is böngőnek nézem. Hogy álljak már most haza a kislányaim elé? Csikorog a kishivatalnok mérgében.

Micsoda aljasság kell ehhez: gyerekek szájából kilopni az apai szeretet adományait.

Ezek az aljasságok itt mennek végig Budafokon a villamosokon.

A hetedik parancsolat kérdése a kultura kérdése. Hogy mennyire az, arra is itt van két példa.

Hollandiából írta egy 10

Ankét a tavaszról.

Igy májusban rengeteg sokat irnak a tavaszról. Csakhogy az a baj, hogy majdnem kizárólag a költő urak irnak róla, ezek az urak pedig mindig álmodnak, tehát alusznak, — az olvasó meg ébren van. (Le-csukott szemmel nem igen lehet olvasni.) Igen ám, de az alvó ember másképpen lát mindent, mint aki ébren van, így aztán ez az egész tavasz-ügy egy kicsit zavaros. Ezért azt gondoltam, hogy a kérdés tisztázására ankétot hívok össze, és a társadalom legkülönbözőbb rétegeiből való egyénektől megkérdezem, mi a véleményük a tavaszról. Lássuk olyan e, amilyenek a költők látják. A válaszokat itt közlöm.

A GYOE elnöke: (A GYOE = A Gyomorbajosok Országos Egyesülete.) Mi rettegünk a tavasztól, mert az idült gyomorbajok minden tavasszal kiujulnak. Télen, meg nyáron csak megvagyunk, de a tavasz agyonkínozza bennünket.

A diák: Májusban vannak az ismétlések, júniusban a vizsgák, a tavasz nálunk: folytonos biflázás, a legszomorubb évszakunk.

A patikus: Mivel az öngyilkosok a mi kundsajtjaink, a tavasz valódi aranybánya lehetne ma nálunk. Csakhogy az öreg Duna — fittyet hányva a tisztességtelen versenyről szóló törvény paragrafusainak — piszkos konkurenciát csinál. De már ép most készülünk a miniszterhez. Követelni fogjuk, hogy minden öngyilkos köteles legyen ciankálit vásárolni. Aki másképp lett öngyilkos, azt egyszerűen le kell csukni. A Dunának nincs patikajogá, csak mi szállíthatjuk az embereket a másvilágra. Mi, meg az orvosok. És ezt minden időben derekasan meg is cselekedtük.

A fülemile: Gyönyörű volt azelőtt a tavasz. De ma? Kinek kell ma hangverseny, mikor kenyér sincsen. Bizony mi is más pályákon helyezkedtünk el, ki itt, ki ott. Én például most szobalány vagyok egy veréb családnál. Ugye furcsa, a primadonna szobalány egy kupecnél. Ja, „c'est la guerre.“

Egy öreg bacillus: Minket ez a tavasz, éles napsugár pusztít, öl, mint a negyvenkettes ágyuk. De speciál Budafokon nincsen baj, itt annyi sok biztos lövészárukunk van keresztül-kasul mindenütt, hogy — hála Budafok község humánus, em-

berbaráti gondolkodásának — itt biztonságban vagyunk, virulunk, reggeltől estig zsurozunk, simmizünk.

A hold: Nekem borzasztó a tavasz. Képzelve magát az én helyzetembe. Kihalt, kihült egyén vagyok és miket kell végignéznem ilyenkor tavaszi esteken! (S bennem nincs már egy csepp vér sem!) Aztán nem tudom, mit énekelnek nyekeregnek rólam annyit ezek a költők. Én sohse bántottam őket, mit macerálnak folyton!

A HÉV: Én szeretem a tavaszt, mert ilyenkor rengeteg sok a kiránduló. Ez a legjobb fajta utas, be lehet őket vagonirozni, mint az ökröket. Nem mondom bögg... azaz pardon, felhördülnek, de fizetnek, mint a köles. Az én elvem „kicsi forgalom, nagy haszon“ és ez ilyenkor különösen beválk.

A halál: (Sok köze van a tavaszhoz, nem lehetett kihagyni, de rettegve tettem fel a kérdést. Annál inkább meglepett a nyájas válasz.) — Ne féljen tőlem, engem agyonragalmaznak. Ha egyszer véletlenül sztrájkolni találnék, majd meglátnák az emberek, mit köszönhetnek nekem. De hogy a dologra térjek, nálunk ilyenkor van a főszezon, a tél

és nyár között. Ha egész évben ilyen volna a forgalom, akkor hamar félre rakhatnék annyit öreg napjaimra, hogy nyugdíjba mehetnék. De így Isten tudja mennyit kell még kaszálnom. Mindig csak kaszálni, kaszálni. Mbö, mbö... Itt elkezdett erősen köhögni. Részvétellel kérdeztem: talán influenzája van? — Szót sem érdemel. Ez a háboru óta van, a tul-eröltetéstől, ha izzadok és egy kis cugot kapok, mindjárt köhögök. — Orvost kéne hivatni. — Isten ments! Szeretem az orvosokat, mert sokat használnak nekem, de én magam óvakodom tőlük.

A gólya: Ha esős a tavasz, szeretjük, de ha száraz, akkor kicsi a a békaállomány, Bicsérdy-kosztra vagyunk utalva és ez keserves dolog uram. Ön persze azt mondja, hát a dicsőség, mennyit irnak rólunk. (Itt legyintett az egyik lábával.) Hát én egy jó kövér békát többre becstülök egy tucat versnél. Hagyjanak nekünk békát a versekkel!

A költő: A teljesség és igazság kedvéért a költőt is meginterjuztam. Először szavalni kezdett, de leintettem: ne ánzálgoljon itt nekem, én valami értelmes, praktikus választ kérek — Kérem, ilyenekkel is szolgál-

éves kislány: „... és itt a bicikliket kint hagyják mindenki az utcán és senki sem lopja el és semmit is nem lopnak.“

Más: Norvégiában hosszú hegyi utakon járnak az utasok, mert nincs vasút. Nagy távolságokra elszórtan van egy-egy alm, azaz tanya. Nyáron, mikor a háznép a tanyáról kivonul a munkára, mindig tesznek félre a tanya egyik zugába ételt, hogy ha fáradt utas megy át az úton, el ne fogyatkozzék, hanem felüdüljön. Az utasok élnek is a szivességgel és soha vissza nem élnek vele.

Kérdés: Miért kell épen nekünk pörösenés, vagy ragyás tolvajbrázattal kiállnunk a hetedik parancsolat és a kultura szégyenére?!...

Az orosz emigránsok műsoros estje Albertfalván.

Albertfalván éskörnyékén egy orosz emigráns csoport telepedett le, laknak néhányan Budafokon is. Többnyire volt orosz katonatisztek, de vannak közöttük a társadalom minden osztályából. Itt mint munkások és napszámosok keresik a kenyerüket, de sokan a legnagyobb nyomorban élnek, sőt, vizes zugokban laknak. A legnagyobb baj, hogy még beteg társaikon se tudnak segíteni, akiket meg lehetne menteni az életnek. Hogy legalább ezeken segíthessenek, e hó 8-án, szombaton este 8 órakor műsoros estét rendeznek Albertfalván, a Cszmadia-féle vendéglő nagytermében. (Kaszinó-helyiség.) Orosz táncokat adnak elő, lesz orosz dalárda, balalajkán játszanak, Mirski orosz hercegő énekel, stb., stb. Nekünk művészi szempontból is érdekes, igazi orosz estét láthatunk, már ezért is érdemes megnézni; de emberbaráti kötelességünk is segíteni ezeken a nyomorgó, jobb napokat látott embereken. A belépti díj 20.000 korona.

hatok, hiszen alapjában én is üzletember vagyok, versekkel kereskedem. Tehát — tudja-e ön, hogy a tavasz nemcsak igen szép, hanem igen hasznos évszak is? Tudja-e, hogy egy-egy virágbimbó három szoba butort jelent? — Nem ezt nem tudom. — Pedig így van. Vegyük például egy fának szép tavaszi bimbóját. A bimbóból virág lesz, a virágból termés, a termésben magvak vannak, a magvakból fák lesznek, ezekből megint újabb fák, a fákat kivágják, deszkákká fűrészelik, a deszkákból butorokat csinálnak. Igazam van? — Van valami a dologban. Ön egész értelmes embernek látszik, hogy van az, hogy mégis verseket ír? — Ja, — hát valamiből csak kell élni. Igaz, ha már meginterjűvölt, nem ajánlhatna be engem a lapjukhoz versíróknak? — Nagyon szívesen, én is ép verseket írok belé. — És mit fizesznek önnek? — Hát a prózáért egy vasat se, de viszont a verseket igen jól fizetik. — Ha nem vagyok indiszkrét, mennyit kap egy versért? — Sokat, tizszer annyit, mint a prózáért. — Hát ez nagyon szép, de izé... egyenlőre talán mégse ajánljon. — Kérem, legalább nem eszi el előlem a kenyeret. Alszolgája! — Volt szerencsém! Pösch János.

RÉMHIREK

terjesztődnek a budafoki háztartás jövedelmének nagyarányú csökkenéséről, mely rémhírek igen alkalmasak a már lehiggadni készülő kedélyek újbóli felizgatására. Ezek a rémhírek újabb agitációs eszközök egyesek esetleges személyes érdekei támogatására, de igen alkalmasak a polgárság újbóli megosztására, amennyiben újból felütné a fejét a város melletti és elleni harc. Megvallom, magam is sulyosan érintve éreztem magam és a híreszteléseket hallva, már-már arra a megállapításra jutottam, hogy a várossá alakulás ellen a multban már kifejezésre jutott aggodalmaim igazolást nyertek. Szükségesnek tartottam tehát azt, hogy személyesen győződjek meg a

községi háztartás jelenlegi helyzetéről és ez a munka hála Istennek oly eredménnyel járt, hogy aggodalomra ok nincsen.

Tájékozódtam illetékes helyen az ez év első négyhónapjának a bevételeiről, szembeállítva a mult év megfelelő időtartamra eső bevételeivel. Megállapítottam az ideai költségvetés első négy hónapjára eső előirányzatot is, hogy a bevételekkel szemben összehasonlítást tehesünk. Azokat a bevételi forrásokat vettem szemügyre, amelyek a község főbb bevételeit képezik. Könnyebb áttekinthetőség végett táblázatba foglaltam vizsgálódásaim eredményét, amelyből könnyen megállapíthatjuk, hogy mit beszélnek a számok:

	1925. évi tényleges bevétel	1926. évi előirányzat	Kevesebb	Több	1926. évi előirányzat	Hiány	Többlet
Közs. pótdó	462000000	417000000	45000000	—	405400000	—	12000000
Kereseti adó	213000000	218000000	—	5000000	270000000	52000000	—
Fogyaszt.	886000000	429000000	—	43000000	340000000	—	89000000
Forgalmi	772000000	492000000	280000000	—	700000000	208000000	—

Összesen 1833000000 1556000000 325000000 48000000 1715000000 260000000 101000000
Az 1925. évi bevételhez képest kevesebb 277.000.000 koronával. — Hiány 1926. év április hó végén 159.000.000 korona.

Ezenkívül bevett a község mult év első hónapjában állami adók címén 265.000.000 koronát, ennek 5%-os részesedése 13.000.000. korona — ellenben az ideai évben bevettünk 734.000.000 koronát és ennek 5%-os részesedése 37.000.000 korona.

E címen tehát az idén 24.000.000 korona a többlet.

Fenti táblázat szerint a mult év első négy hónapjával szemben 277 millió korona hiány mutatkozik. A folyó évre elfogadott költségvetési előiránnyal szemben a hiány 159.000.000 korona. Ebből a hiányból le kell vonnunk az állami adók beszedése után járó ideai részesedés többletét 24.000.000 koronát, így a háztartás deficitje a jelen pillanatban 135 millió korona. Erre azonban az április hó végéig esedékessé vált, de be nem fizetett forgalmi adó hátrálék címén 75 millió korona kivétel áll fenn s így a valóságos hiány 60 millió korona.

Ez a deficit azonban csak látszólagos hiány. Ennyit tesz ki ugyanis az az összeg amennyivel a vállalatok

az első 3 hónapra be nem fizetett mintegy 120 millió forgalmi adója után járó részesedés a községet megilletné. Ezt a rendszert a pénzügyminisztérium ez év januárjával megszüntette és így a vállalatok a forgalmi adó fizetésénél ezt az előleget betudják. Ezért folyt be az első négy hónapban kevesebb forgalmi adó. Ez a hiányzó összeg azonban a következő hónapokban meg fog térülni.

Mindezekből tehát megállapíthatjuk, hogy a háztartás egyensúlya biztosítva van és aggodalomra nincsen ok. A község jövedelmi helyzetében eltulodások nem történtek. A bevételek és kiadások költségvetés szerint szabályszerint történnék és a jövőre nézve csak biztató reményre és nem aggodalomra van ok, mert ha a nyomorult gazdasági viszonyok között is, minden a megállapított költségvetés szerint folyik, úgy a jobb viszonyok bekövetkeztével csak nagyobb jövedelemre lehet számítani. Ugy legyen!

Hivessy Béla.

Küszöbön a városi választás.

Budafoki deputáció a belügyminiszternél. — Három hét alatt kiírják a választásokat — Albertfalva és Budatétény csatolása függőben maradt.

(mb.) A városi akció megindulása óta eltelt közel háromnegyed év ezer izgalmat keltett bizonytalanságában végre fix pontként jelenik meg dr. Rakovszky Iván belügyminiszter nyilatkozata, amelyet a budafoki városítás ügyében nála járt deputációnak tett. A mult heti alispáni és főispáni tisztelgés után ugyanis szerdán a belügyminiszternél jártak a budafoki pártok elnökei, hogy a tengeri kigyóként húzó városítás ügyében gyors döntést kérjenek. A küldöttségben dr. Gschwindt Ernő nemzetgyűlési képviselő vezetése mellett, ki a Budafoki Munkálatók Szövetségét képviselte, a Keresztény Polgári Kör nevében Eberhardt Antal, a Nemzeti Demokrata Párt nevében Werner József, és a Budafoki Szociáldemokrata Párt nevében Wohner Ferenc elnökök vettek részt. A Budafok egész népét jelentő deputáció kérelmét dr. Gschwindt Ernő terjesztette elő, mire a miniszter, a maga meleg, közvetlen

modorában megígérte hogy Pest-vármegye alispánja útján a városi választásokat legkésőbb 3 hét alatt kiírta. Ami a Budafokhoz csatolandó két szomszéd község ügyét illeti, ott még további informálódást helyezett kilátásba a miniszter, amely informálódás azonban percig sem fogja késleltetni a budafoki városi igazgatás kialakítását.

Körülbelül ez és körülbelül így történt szerdán.

Tegyük meggondolás tárgyává az itt pár sorban elmondott tényeket.

Az első tény az, hogy a miniszter a városi választásokat 3 hét leforgásához köti. Ha ez nem volna valószínű, vagy ennek akadályai lehetnének, bizonyára nem ígérte volna meg. — Tehát elintéztett kérdés az, hogy három hét alatt urnához járul Budafok közönsége és meg fogja választani azokat a városi képviselőket, akik majd a tisztikart

választják meg s 3—6 éven át dönteni fognak Budafok sorsa fölött.

A másik pozitívum, amit a deputáció hozott, az, hogy Albertfalva és Budatétény csatolása újabb megfontolás tárgyává tétetett, azaz jobb időkre halasztott. Azokban, akik a várossá alakítandó Budafokban egy erejében, területében s jelentőségében meggyarapodott közösséget óhajtottunk látni, igen fájdalmas csalódást kelt ez a hír, amely kissé érthetetlen is. A csatolás közigazgatási szempontjait ugyanis teljes mértékben honorálta a belügyminiszternek Budafok várossá alakulását engedélyező februári rendelete, amely kétségtelenül jelezte, hogy a három közsület adminisztrációja legjobban és legolcsóbban csak egyesítés útján bonyolítható le. Annak kutatását, miféle hatalmak közbeavatkozása birta a belügyminisztert más véleményre, bármennyire érdekes lenne, ezuttal mellőzni kívánjuk. Bizonyára érdekes volna, mekkora nagy súly lehetett az, amely a belügyminiszteri „kétségtelenből” imhol kétségest csinált. Bizzunk azonban abban, hogy jövendő polgármesterünk megtalálja a kellő hangot és kellő formát ennek a kétségessé vált „kétségtelen”-nek új erőhöz juttatására. Mindenesetre fájdalommal bucsuzunk sokan, akik Budafok város nekiindulását az erő, a forgalom és a jövő fejlődés nagyobb területi lehetőségei között szerettük volna látni, a mi közel 4000 katasztrális hold területtel birandó Nagy-Budafokunktól, amelyet a százfélé ágazó érdekek, az ügy elhuzódása és valljuk meg, a nemtörődésünk is, egyelőre a reménységek világába száműzött.

Valahogyan úgy kell lenni, hogy kiejtettük a kezünkől az ügy irányítását, mi sem természetesebb, hogy azt mások ragadták kezükbe s ennek eredménye a csatolás egyelőre való kikapcsolása.

Távol legyen tőlünk, hogy Albertfalva nyílt és rejtett „értékei” után sóvárogjunk. Mi Albertfalva csatolásában csak a tőlünk igazságtalanul elvett 200 éves budafoki területek visszakerülését láttuk, amelyeket akkoriban szintén jórésben saját nemtörődésünk miatt, elveszítettünk, de, amelyeket nem szabad, hogy végleg veszítettünk legyen el... A kis Albertfalva maga nem érték, ez a község évtizedek óta mitem fejlődött, rá nézve a szép budafoki földek megkapása ugyan nem járt különösebb előnnyel. Kezében a csudaszép volt budafoki dunai részek pusztá földnél, egyszerű mezőgazdasági bérlet tárgyaknál ma is alig egyebek. Az albertfalvi Dunapart olyan „szépműve” kincs, amelynek az igazi jelszavát mi birjuk, Budafok város. Épen azért, bár a döntés nem a mi felfogásunk diadalát igéri, alig hisszük, hogy a veszteségére ismét figyelmeztetett Budafok nyugodtan hagyja Albertfalvát az idegen tollal ékeskedni.

Egyelőre azonban mindezek a jövő problémái. Ma az a pozitívum, hogy Budafoknak területsatolások nélkül kell városi életére elindulnia. Pár hét múlva meg fogja tehát Budafok kezdeni a maga városi pályafutását, megválasztja képviselő testületét, megválasztja a városi tisztikart. Az elmúlt harcol minden elmúlt keserűségét félretelve, becsülettel, őszintén, csupán a közérdeket tartva szem előtt, kell polgárságunknak városi jogai elsejével, a képviselőválasztás jogával élni. A „város, vagy falu” küzdelem eldőlt, most már csak egy szempontnak szabad vezérlő csillagul maradni: minél alkalmasabb, elméletben-gyakorlatban minél nagyobb

tudásu, a város városaty hűségge való fel Bud

A HÉ előjárós nyiben vasut ig A lak és körö napról-n lességür özönere gós orv

A pa mes int Budafok zönsége széről, s Amellett a békebe Déli-vas jelenlegi kolatlan ság még összegű utazóköz amikor rendes e sára nem dékos m szabálya tájékozat vasni ne Hason község amelyet vonalon osztás n kat, de a sen figye csak egy azt, hogy hasznoh pedig an

Most, várossá intező k hogy a zójével e sék. Egy ros fásitá

Ha az sitása e akkor a fásitása és a szé zánkban indult me akciója; ban neg fásítás ir szeres sz vezető és p mei előtt nemcsak vagyis éves park a fákat utcát fás kell azzal len az u galmasság továbbá s rülménny zékok (p. tornázás) a fásítás hozzájárú mellett tu féleséget közömbös sem, ahán igénye, a egyéb ter

tudásu, önzetlen férfiakat küldeni be a város parlamentjébe, hogy a jövő év városatyák valóban atyai odaadással hűséggel, magukat a közzel szemben való teljes alárendeltséggel építsék fel Budafok városi életének alapjait...

Ne az elmúlt harcokra gondoljunk, amelyek szétválasztottak bennünket, de a jövő év küzdelmeire, amelyek Budafok fejlesztése és jobb léte érdekében erős, áttörhetetlen fallanxá egyesítsenek bennünket.

Pergőtüz a HÉV ellen!

A HÉV elleni akcióban a községi előljárási bizottság is hallgatja a szavát, amelyben a következő átiratot intézte a vasut igazgatóságához:

A lakosság köréből, egyesületek és körök részéről az előljárási bizottsághoz napról-napra érkező panaszok kötelezőnként teszik, hogy a panaszok önmagukban rámutassunk és azoknak sürgős orvoslását kérjük.

A panaszok tárgyát azok a sérelmes intézkedések teszik, amelyek a Budafok—Budapest között utazó közönséget a vállalat igazgatósága részéről, szinte kifogyhatatlanul érik. Amellett, hogy a vasut viteldíjai úgy a békebeli tarifához, mint a MÁV és Déli-vasut, valamint a BESZKÁR jelenlegi díjszabásaihoz képest indokolatlanul nagyok, a vasut igazgatóság még különböző címen nagy összegű bírságpénzekkel is sújtja az utazóközönséget, még olyankor is, amikor — s ez tulajdonképpen a rendes eset — a büntetés kiszabására nem a rosszakarat, nem szándékos megsértése az utazás szigorú szabályainak, hanem a járatlanság, a tájékozatlanság, esetleg az utas olvasni nem tudása adott okot.

Hasonlóan nagy sérelem az utazóközönségre az a szakaszbeosztás is, amelyet a HÉV igazgatósága a vasutvonalon újabb alkalmaz. Ez a beosztás nemcsak a távolsági arányokat, de a közönség érdekeit is teljesen figyelmen kívül hagyja s csupán csak egyetlen célt látszik szolgálni, azt, hogy a vállalatot minél több haszonhoz nyereséghez juttassa, még pedig anélkül, hogy az utazás ké-

nyelmén, vagy gyorsaságán időközben bármit is javítani szükségesnek tartotta volna a vállalat. Ellenkezőleg: azzal, hogy a déli és esti 10 perces vonatjáratokat megszüntette, a vonatokon olyan zsufoltságot idézett elő, mely az utazóközönségre nézve nemcsak egyszerű kényelmetlenséget, de ruházatának, egészségének, sőt testi épségének veszélyeztetését is jelenti.

Panaszolja a községi lakosság végül, a Beniczky Ferenc-utcai megállóhely megszüntetését is, melynek visszaállítását az érdekeltek és a hivatalos körök eddig semmiféle kérelmezzel elérni nem tudták. Mind e sérelmeket kiegészíti és betetőzi az alkalmazottak részéről igen gyakran tapasztalható helytelen modor és viselkedés, amely irányban szintén igen sok panasz hangzik a közönség köréből.

Minde panaszokat a közönség iránti kötelességből azzal a kérelemmel hozzuk a tekintetes Igazgatóság tudomására, hogy a panaszok orvoslására nézve kellő intézkedéseket megtenni és erről bennünket értesíteni sziveskedjék.

Eddig a könnyű ágyuk munkája folyt, ha kell, meg fognak szólni a nehezebbek is.

Lapzárta kapjuk a hírt, hogy a HÉV a Beniczky Ferenc-utcai megálló ügyében újabb kiszállást tartott. Hír szerint a megálló visszaállítása mihamar megtörténik. Csak rajta! A többi panasz is orvoslásra vár.

Néhány szó Budafok fásításáról.

Most, ahogy immáron Budafok várossá alakul, bizonyos, hogy az intéző körök gondoskodnak arról is, hogy a város jellege minden tényezőjével és eszközeivel kidomborítsák. Egy ilyen eszköz egyike, a város fásítása is.

Ha az országot, vagy a falu fásítása elsősorban a közgazdaságot, akkor a városban az utcák és terek fásítása már inkább a közegészség és a szépségügyét szolgálja. Hazánkban jó egy-néhány évtized előtt indult meg a városok fásításának az akciója; néhol szép, sokhelyütt azonban negatív eredménnyel, mert a fásítás irányítása nélkülözötte a rendszeres szakszerűséget. Ahogy a tervező és parkirozó kertész lelki szemével látja az alakított parknak nemcsak a jelenét de a jövőjét is, vagyis kell, hogy lássa a 20—40 éves parkot előtte s az szerint ülteti a fákat és cserjéket, azonképpen az utcát fásító kertésznek is számolni kell azzal a körülménnyel, hogy milyen az utca szélessége, hossza, forgalmassága, mélysége és magassága, továbbá számolni kell azzal a körülménnyel is, hogy az utastartó utak (p. o. világitás, kövezet, csatornázás) milyen mértékben állanak a fásítás akadályául. Mindezekhez hozzájárul még az is, hogy ezek mellett tudni kell, hogy milyen faféléseket ültessünk az utcára. Nem közömbös ez a kérdés, már azért sem, ahány fafélése, annyi annak igénye, az éghajlattal, a talajjal és egyéb teremtési tényezőkkel szemben.

Visszás p. o. az a helyzet, amikor a szárazabb, kövesebb talajt kedvelő faféléseket vízenyos, agyagos talajba kerül, és viszont.

És aztán a többek közt elhibázott fásítás lenne az is, ha szűk utcába széles, terebélyesre növekedő faféléseket kerülne, olyan, mely ilyen növekedésével rövid idő múlva (8—10 év múlva) akadályozná a közlekedést és a közvilágítást. Viszont siralmas egy olyan széles utca képe, amelynek szegélyén egypár vézna fácska csak szinylődik.

Sokat, szinte hasábokat lehetne még írni az utcafásítás helyes és szakszerű módjáról. Főbb irányított vonalak azonban azok, amelyeket a fentiekben, szinte dióhéjban elmondott harmincéves tapasztalás alapján mindazok részére, akik Budafok fásításával komolyan foglalkoznak.

Csérer Gyula
főkertész.

NAGYSÁGOS ASSZONYOM!

Tisztelettel jelentjük, hogy nyári mosókelme és **SELYEMKELME** ujdonságaink gyönyörű választékban már raktárra érkeztek.

Kérjük méltóztassék cégünket látogatásával kitüntetni, hogy módunkban álljon ujdonságainkat minden vételkényszer nélkül bemutatni.

Fehérnemű osztályunkban **PÜNKÖSDIG** rendkívül olcsó eladást rendezünk és szíves figyelmébe ajánljuk, ennek előnyeit minél nagyobb mértékben kihasználni.

CSAKIS FLEISCHMANN IGNÁC CÉG
BUDAPEST, CALVIN-TÉR 2.

HIREK

Zászlószentelés és Leventeavató ünnepély Albertfalván.

Május 2-án tartotta az Albertfalvai Levente Egyesület zászlószentelési és levente avatási ünnepélyét. Albertfalva község zászlószentelési ünnepélyén a napot, hogy kifejezésre juttassa azzal is a község lakosságának ünnepi hangulatát, együttérzését és örömet. Megjelent az ünnepélyen Dr. Agoraszó Tivadar Pestvármegye alispánja, Dr. Némethy Jenő főszolgabíró, Berki László az O. T. Tanács kiküldötte, Maczkássy Samu Budafok főjegyzője, a szomszéd községek testnevelői és Levente küldöttségei, hogy igazolják az ifjuság testi nevelésének jelentőségét a magyar jövő szempontjából.

Az ünnepély az áll. iskola udvarán vette kezdetét, ahol Póos Rezső budafoki plébános szentmise keretében megszentelte a leventék nehéz, fehér selyemből készített zászlóját és leendő szavakban szót a darutollas, csinosan felöltözött 70 leventéhez, férfiúi kötelességükről.

Impozáns volt a leventék zenés felvonulása a gyakorlótérre, ahol Nagy. Demjén István budafoki ref. lelkész izzó hazaszeretettől áthatott beszéde kapcsán megáldotta a lobogót. Itt üdvözölte Forgó Henrik főjegyző a megjelent előkelőségeket, küldöttségeket, vendégeket és Albertfalva községét. Majd a zászlóanya Forgó Henrikné meleg szavakkal a hazafias lelkesedés útjára bocsájtotta a megszentelt és megáldott zászlót és átadta azt Laposán Árpád min. o. tanácsos, Levente Egyesületi elnöknek, akiknek ünnepi beszédét, mely megilletődéssel és lelkesedéssel hallgatta a sok száz főnyi közönség. Beszéde után a Leventék egyszerű, de meghatóan szép fogadalom tétele következett, majd a közönség szórakozására néhány perces sportgyakorlatok bemutatása, tájékoztatásul a levente kiképzés sok irányú munkájának megvilágítására. A sportgyakorlatok alatt a zászlószegyek bevérese ment végbe. Végül Dr. Némethy Jenő főszolgabíró rámutatott a központi járás ezen első zászlószentelési és levente-avató ünnepélyének jelentőségére, megköszönte a község főjegyzőjének, vezetőségének, a község polgárságának, a Levente mozgalommal szemben tanúsított szeretetét, áldozatkészségét és azt továbbra is megértő szeretetükbe ajánlta. Az ünnepélyt a leventék diszfelvonulása, — tisztelgés a zászló előtt — fejezte be.

Este a leventék „műkedvelő gárdája” három egy felvonásos színdarabot mutatott be nagy sikerrel. Az előadás után tánc volt.

— **Orvosi hír. Fogorvosi rendelés.** Dr. Sauter Pál, fogorvos Beniczky Ferenc-utca 6. (Törley-tér) Rendel: 10—12-ig és 2—6-ig.

— **Véglegesen nicsen felmondás.** Megérkezett az előljárási bizottsághoz Maczkássy Sámuel főjegyző előterjesztésére válaszként a népjóléti miniszter leirata, amely Budafokot valóban városnak minősítette és a felmondási megkötöttséget reája is kiterjesztette. Ezzel az ügy a népjóléti részéről el volna intézve, azonban halljuk, egyik-másik háziur nem hajlandó Budafok város vagy községvolta ügyében a népjóléti miniszter illetékességét elismerni. Ezek azt tartják, hogy a kérdés eldöntésére egyedül a bíróság lehet csak illetékes. Épen azért, amint halljuk, számosan éltek a felmondással és néhányan közülük próbapert fognak indítani. Fő bizonyítékuk ezeknek a községpárti háztulajdonosoknak egy-egy községi lakbizonyítvány, amelyet május első napjaiban maguk részére kiállítottak. Ahol város van, mondják — ott a polgármester, vagy városi tanácsos ad ki hatósági bizonylatot, ahol pedig ilyen bizonylatot a községi főjegyző és a bíró írja alá, ott nem lehet város, ott minden kétséget kizárólag község van. A háziurak és a lakók élénk érdeklődéssel várják a próbapert ítéletét.

— **Május 6-ának évszázados ünnepét** mély áhitattal ülte meg Budafok katolikus népe. Az ünnepi misét Póos Rezső plébános celebrálta, a körmeneten szép számu hívőközönség vett részt. Régi idők tanuja ez az ünnep, amely az 1821. május 6-án beköszöntött szörnyű erős éjjeli fagyra emlékeztet. Akkoriban ez a szörnyű erős fagy teljesen tönkretette a szőlőkoszoruzta Promontor egész évi borteremését. Súlyosan megpróbált eleink azóta évről-évre istentisztelettel és körmenettel könyörögték le az Egek Urának kegyelmét. Ennek tradíciója a 6-iki ünnep.

— **A „Budafoki Kaszinó”** f. hó 16-án, vasárnap délután 3 órakor tartja ez évi rendes közgyűlését, sajtó helyiségében.

— **A nagytétényi Mansz.** Ma a hangos frázisok és az ősi falevéleként hulló jelmondatok korában, jól esik egy kis zugra találni, ahol nem jelszavak röpködnek, nem színes beszédek rakétái tündökölnék, de tények sorakoznak a tények mellé. A nagytétényi MANSZ asszonyainak programja: a munka, kulturmunka, cse-csemő gondozás és a szegénygyermek felsegélyezése. A házi szövés terjesztése a teljes megvalósulás útján halad. Nem sokat beszélnek, de annál többet tesznek. Trianon kiűtötte a fegyvert a kezünkől, de maradt a tű, olló, kapa, kasza. Ezt az eszmét ápolják és segítik elő legelső sorban a MANSZ asszonyai.

Reiber-vendéglőben

Tulajdonos: Haasz József

Budafok, Kossuth Lajos-u. 88.

Minden vasárnap d. e. 12:11-től 1 óráig

szimfonikus zenekar

hangversenyez.

Kitünő villásreggeli! Frissen csapolt sör!

Számos látogatást kér

Haasz József

vendéglős.

— **Kezdődik a betörőszegzon?**
A héten három polgártársunk lakásán jártak kellemetlen vendégek, szigorúan kilesve az alkalmat, hogy a házigazda ne legyen otthon. Mivel pedig névjegy épen nem volt náluk, egyet-mást magukkal vittek a lakásból, hogy a hazatérő házigazda megemlékezzék róluk. Lendvay Ödön, akitől szerszámokat, Bathó Lajos, akitől mintegy 6 millió értékű ingóságokat és Krausz Pál, akitől igen nagy értékű bőrtöket vittek el, a ki-tüntetettek, akik kíváncsi lévén ismeretlen vendégeikre, a rendőrség sürgős közreműködését kérték ki. A rendőrség megállapította, hogy hivatásos, valószínűleg budapesti, ugynevezett belépődő betörők jártak a károsultaknál. A nyomozás folyik és hamarosan eredménnyel kecsegtet. Mindenesetre okos dolog, ha az idegen emberekre figyelmet fordít a lakosság, a leskelődéssel, vagy más módon magukat feltűnővé tevő egy-egyekre pedig a rendőrszemet figyelmezteti. A rendőr majd megtalálja a módját, miképpen kell az ilyen embereket ártalmatlanná tenni.

— **Valóságos forradalom tört ki csütörtökön** az Árpád-utca legmagasabb pontján, a Ring-vendeglő fölött lakó háztulajdonosok között a folyamatban lévő utca-kövezés miatt. A vállalkozó ugyanis a kövezéssel úgy felemelte az utca szintjét, hogy néhány házban az utcáról valósággal be lehetne lépni az ablakon keresztül. A panaszkra nyomban kiment Dósa Kálmán községi mérnök és Ábel József községi bíró a helyszínre és belátván a panaszlók igazságát, intézkedtek, hogy a vállalkozó az utcsint kellő mélyítésével oldja meg a kérdést. Az intézkedést az érdekeltek megnyugvással fogadták.

— **Miazma-tó a BIK pálya mellett.** (Beküldetett.) „Budafok tavaszi illatában” című legutóbbi cikkünkkel kapcsolatosan felhívom a lap és az előjáróság figyelmét arra a szörnyű állapotra, amely a BIK pálya mögötti községi területen van. A községi istálló, a Hofmeister és Dörlinger házak szennye összekeveredve a hordóhitelesítő hivatalból kifolyó vízzel, csinos kis tavat alkot, helyesebben lefolyás nélküli, büzlő, miazmatenyésztő pocsolját. Pár lépésnyire tőle tornáznak a leventék, gyakorlatoznak atlétáink, mérkőznek sport egyesületeink, ez a pocsolja undorító kigőzölésével pedig arról gondoskodik, hogy az egészségápolásnak ne legyen valami komoly eredménye. Tessék a helyzetet segíteni mihamar! (Aláírás.) Az ügybeni érdeklődésünkre az előjáróságtól közölték velünk, hogy a pocsolja eltüntetésére már megtörténtek az intézkedések. A pocsoljához vezető árkot elzárják és a pocsolját magát kiszáritják és betömjék. A munka a napokban meg is kezdődik.

— **Májusi ájtatosságok.** Kezdetüket vették a héten a májusi ájtatosságok, amelyeket a római katolikus világ Május királynője, Szűz Mária tiszteletére az egész földön tart. Az ájtatosság naponta este 7 órakor veszi kezdetét. Az ájtatosságra harangszó figyelmezteti a híveket.

— **Legutóbbi vitézi gyűlésre** hivatkozással közöljük a jelenlegi Budafokon lakó vitézek névsorát. Hőslelkű, derék magyarok valamennyien, akikre méltán vagyunk büszkék. Összesen 6 vitéznk van, egy pedig most áll avatás előtt. Már felavatott vitézeink: vitéz orozpataki Schrantz Vilmos, vitéz Altay Antony Antal, vitéz Tompa Béla, vitéz Lászlófi Line Albert, vitéz Fehér János, vitéz Bihari Bach András. Felavatás előtt áll Ehmann Károly

SPORT

BIK—BMTE vasárnap, május hó 9-én d. u. 5 órakor mérkőzik a Varsányi Béla vándordíjért. Délután 3 órakor a II-ik csapatok, 1 órakor az ifjúsági csapatok barátságos mérkőzést tartanak.

Barátságos körmérkőzés Budatétényen. Apr. 25-én Budatétényi Levente Egyesület futball csapata—Nagytetényi Iparos Sport Egylet 3-1 (3-0). A vezető gólt Budatétényi részéről a 2-ik percben Virágh I. szerzi meg. A második gólt rá azonnal ismét Budatétényi lövi Weber révén a 4-ik percben. Végül Virágh I. hatalmas erejű 35 méteres szabadrugása akad meg a NISE hálójában a 22-ik percben, mellyel a mérkőzés sorsa el is dönt. NISE a II-ik félidőben szépít az eredményen. Budatétény minden játékos, tudása legjavát nyújtotta. Az ellenfél gyengéje a gól előtti kapkodó játéka. Ezzel a mérkőzéssel Budatétény új futball intőzőjének Bősze Bálint 6 hetes működése alatt, veretlenül vezetve 5-ik győzelmét aratta.

A budafoki anyakönyvből

A budafoki állami anyakönyvekbe e héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok:

Fejes Géza és Borza Katalin, Benedek Miklós és Rosenberger Ilona.

Születtek:

Ulrich Lőrinc, Horváth Valéria, Dávid István, Szick Anna, Haut János, Baglyos Géza, Gröszler László, Fleck Margit, Kuhn Mária.

Meghaltak:

Lepnyák László 4 éves.

Társszerkesztők:

IZSÓF ALAJOS PÓSCH JÁNOS

Laufbahn Salamon

bornagykereskedő

Budafok, Kossuth Lajos-u. 50.

Ajánlja uradalmi fajborait olcsó árak mellett.

STELLY JENŐ O. F. B. által engedélyezett ingatlanforgalmi- és kereskedelmi irodája.

Budafokon, Petőfi-út 24.
(Sörgyári villamos megállóánál.)

Nem kell Budapestre menni!

A legjobban vásárol

Hajdinyák György

cipőüzletében

Budafok, Kossuth Lajos-utca 17

Nagy raktár:

uri-, női- és gyermekcipőkben

GROSZ MIKSA

épületívleges és képerkeztető. — Elvállal üvegházak és üvegtetők beüvegezését, tisztítását és javítását.

Budafok, Országút 22.
Telefon: Budafok 105.

Magyar Agrár és Járadékbank

Részvénytársaság

budafoki pinceszőlőse

Telefon: Budafok 88.

Budafok, Petőfi-út 10.

Telefon: József 93-98.

Főzz! Tisztogass! Vasalj!

elektromos árammal

A Budafoki Villamossági R.-T. fogyasztóinak önköltségi áron adja el

5-10 havi részletfizetésre

nickel- és zománcozott főzőedényeket, vasalókat, hajszárítókat, porszívókat, motorokat, stb. Készülékek a telepen megtekinthetők.

Minőségért egy évi jótállás!

Rádiók és autók részére rendszeres accumulator töltő állomás.
Rádió accumulatorok töltése csak csütörtökön!

FROHNER JÓZSEF R.-T.

BORNAGYKERESKEDÉS

BUDAFOK, PETŐFI-ÚT 22

TELEFON: BUDAFOK 42

Budafoki Polgári Bank

Részvénytársaság

Budafok Kossuth Lajos-utca 1. szám

((()))

Elfogad legelőnyösebb kamatozás mellett takarékat, heti és folyószámla betéteket.

Folyósít ház- és földbirtokosok részére váltó- és lombard hiteleket.

Főüzlet
Telefon 27
Kossuth L.
utca 98.

Megbízható bevásárlási forrás!

I. sz. fiók-
üzlet
Tóth J.-u. 51.

Fűszer-, csemege-, gyarmatárak, kávé- és teakülönlegességek, valamint likőr, rum, cognac, ásványvizek legelőnyösebben a

BUDAFOKI HANGYA SZÖVETKEZET

-ben szerezhetők be, hol a közismert törökszentmiklósi lisztek állandóan kaphatók.

Raktáron tart:

Háztartási cikkeket, edényárakat, mindennemű olaj- és porfésztéket, olaj-kence-, lack- és ecsetárakat. Bükk minőségű száraz tűzifát, la porosz- és magyar szenet, diókoxyot, gyújtófát,

II. sz. fiók-
üzlet
Telefon 100
Országút 26

Rendelések hához szállítanak!

Fa- és szén-
telep
Országút 43